EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 23.5.2022
COM(2022) 624 final

Rekommendation till

**RÅDETS REKOMMENDATION**

**om Rumäniens nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Rumäniens konvergensprogram 2022**

{SWD(2022) 624 final} - {SWD(2022) 640 final}

Rekommendation till

# RÅDETS REKOMMENDATION

## om Rumäniens nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Rumäniens konvergensprogram 2022

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken[1], särskilt artikel 9.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser[2], särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241[3], genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. Den bidrar till den ekonomiska återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen, och stärker resiliensen och den potentiella tillväxten i medlemsstaternas ekonomier. Den bidrar också till hållbara offentliga finanser och ökar tillväxt och jobbskapande på medellång och lång sikt. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens uppdaterades den [XX] juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.

---

1 EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

2 EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

3 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

(2) Den 24 november 2021 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2022 års europeiska planeringstermin. I översikten togs vederbörlig hänsyn till det gemensamma åtagandet på det sociala toppmötet i Porto i maj 2021 om att fortsätta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 25 mars 2022 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Den 24 november 2021 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Rumänien var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning[4]. Samma dag antog kommissionen också förslaget till 2022 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitik och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som rådet antog den 14 mars 2022.

(3) Rysslands invasion av Ukraina, som följde tätt inpå den globala pandemin, har avsevärt förändrat den geopolitiska och ekonomiska situationen. Invasionens påverkan på medlemsstaternas ekonomier har märkts exempelvis genom högre priser på energi och livsmedel och svagare tillväxtutsikter. De ökande energipriserna slår särskilt hårt mot de mest utsatta hushållen som redan lever i eller riskerar att drabbas av energifattigdom. EU märker också av en exceptionell ström av människor på flykt från Ukraina. I detta sammanhang utlöstes den 4 mars 2022 direktivet om tillfälligt skydd[5] för första gången. Det ger fördrivna människor från Ukraina rätten att lagligen stanna i EU och att få tillgång till skolgång och utbildning, arbete, hälso- och sjukvård, bostad och social välfärd. Exceptionella stödåtgärder har gjorts tillgängliga för Rumänien inom ramen för initiativet Sammanhållningsinsatser för flyktingar i Europa (Care) och genom den extra förfinansieringen inom programmet React-EU (återhämtningsstöd för sammanhållning och till Europas regioner ) i syfte att snabbt kunna ta emot och integrera människor som flytt från Ukraina.

(4) Med hänsyn till den snabbt föränderliga ekonomiska och geopolitiska situationen återupptar den europeiska planeringsterminen den breda politiska samordningen vad gäller ekonomi och sysselsättning 2022, samtidigt som en utveckling sker i enlighet med genomförandekraven i faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt vad som angavs i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Genomförandet av de antagna återhämtnings- och resiliensplanerna är viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdades i 2019 och 2020 års planeringsterminer. De landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 är dessutom lika relevanta för återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241, förutom eventuella landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då den ändrade planen lämnades in.

---

4 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

5 Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1).

(5) Den allmänna undantagsklausulen är aktiverad sedan mars 2020[6]. I sitt meddelande av den 3 mars 2021[7] förde kommissionen även fram sin ståndpunkt att beslutet om huruvida den allmänna undantagsklausulen ska avaktiveras eller fortsätta att gälla bör fattas efter en samlad bedömning av läget i ekonomin och att det viktigaste kvantitativa kriteriet bör vara nivån på den ekonomiska aktiviteten i EU eller euroområdet jämfört med förkrisnivåerna (slutet av 2019). Ökad osäkerhet och stora nedåtrisker i de ekonomiska utsikterna på grund av kriget i Europa, liksom exceptionella höjningar av energipriserna och fortsatta störningar i leveranskedjorna, motiverar en förlängning av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten under hela 2023.

(6) Den 2 mars 2022 antog kommissionen ett meddelande med en allmän vägledning för finanspolitiken 2023 som syftade till att stödja förberedelserna av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och på så sätt stärka den politiska samordningen[8]. På grundval av de makroekonomiska utsikterna i vinterprognosen 2022 anser kommissionen att det bör ske en övergång från en stödjande aggregerad finanspolitisk inriktning 2020–2022 till en i stort sett neutral aggregerad finanspolitisk inriktning 2023, även om det måste finnas en beredskap att agera om den ekonomiska situationen förändras. Kommissionen meddelade att de finanspolitiska rekommendationerna 2023 även i fortsättningen bör se olika ut för olika medlemsstater och ta hänsyn till eventuella spridningseffekter över gränserna. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att låta vägledningen återspeglas i sina stabilitets- och konvergensprogram. Kommissionen åtog sig att noga följa den ekonomiska utvecklingen och anpassa sin vägledning efter behov, senast i planeringsterminens vårpaket i slutet av maj 2022.

(7) När det gäller den finanspolitiska vägledningen av den 2 mars 2022 beaktas i de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 de försämrade ekonomiska utsikterna, den ökade osäkerheten och ytterligare nedåtrisker samt den högre inflationen jämfört med vinterprognosen. Mot bakgrund av dessa överväganden bör de finanspolitiska insatserna vara inriktade på att öka de offentliga investeringarna i den gröna och den digitala omställningen och en tryggad energiförsörjning och hålla uppe köpkraften i de mest utsatta hushållen för att mildra effekterna av de ökade energipriserna och bidra till att begränsa inflationstrycket till följd av andrahandseffekter genom riktade och tillfälliga åtgärder. Finanspolitiken måste förbli flexibel så att den kan anpassas efter de snabbt föränderliga omständigheterna, och anpassas till länderna efter deras finanspolitiska och ekonomiska situation, även vad gäller deras utsatthet för krisen och tillströmningen av fördrivna människor från Ukraina.

(8) Den 31 maj 2021 lämnade Rumänien in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 bedömt återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 3 november 2021 antog rådet sitt beslut om godkännande av bedömningen av

---

6 Meddelande från kommissionen till rådet om aktivering av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten, COM(2020) 123 final, 20.3.2020.

7 Meddelande från kommissionen till rådet: *Ett år efter utbrottet av covid-19: finanspolitiska insatser*, COM(2021) 105 final, 3.3.2021.

8 Meddelande från kommissionen till rådet: *Finanspolitisk vägledning för 2023*, COM(2022) 85 final, 2.3.2022.

Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan[9]. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen fattar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 om att Rumänien på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.

(9) Den 12 maj 2022 lämnade Rumänien in sitt nationella reformprogram för 2022 och den 4 maj 2022 sitt konvergensprogram för samma år, efter den frist som fastställs i artikel 4 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 ska Rumäniens halvårsvisa rapporter om framstegen avseende målen i återhämtnings- och resiliensplanen också återspeglas i 2022 års nationella reformprogram.

(10) Den 23 maj 2022 offentliggjorde kommissionen 2022 års landsrapport för Rumänien[10]. Den innehöll en bedömning av hur väl Rumänien hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog 2019, 2020 och 2021, och en utvärdering av Rumäniens genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen med utgångspunkt i resultattavla för återhämtning och resiliens. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte alls eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar, inbegripet dem som uppstått till följd av Rysslands invasion av Ukraina. I landsrapporten behandlades också Rumäniens framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå EU:s överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning, och även framstegen med att nå FN:s mål för hållbar utveckling.

(11) Kommissionen har genomfört en fördjupad granskning i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) nr 1176/2011 för Rumänien och resultatet offentliggjordes den 23 maj 2022[11]. Kommissionen drog slutsatsen att Rumänien har makroekonomiska obalanser. Sårbarheterna gäller särskilt betalningsbalansen, kopplat till ett stor budgetunderskott och till återkommande problem som rör konkurrenskraften.

(12) Den 3 april 2020 antog rådet beslut (EU) 2020/509 om att det föreligger ett alltför stort underskott i Rumänien på grund av bristande efterlevnad av underskottskriteriet 2019[12]. Den 3 april 2020 utfärdade rådet också en rekommendation i syfte att åtgärda situationen med det alltför stora offentliga underskottet i Rumänien senast 2022[13]. Med tanke på den djupa nedgången i den ekonomiska aktiviteten som är en följd av covid-19-pandemin, och vikten av att finanspolitiken därför stöttar en återhämtning under 2021 och 2022, utfärdade rådet den 18 juni 2021 en ny rekommendation till

---

9 Rådets genomförandebeslut av den 3 november 2021 om godkännande av bedömningen av Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan (ST 12319/21: ST12319/21 ADDI)

10 SWD(2022) 638 final.

11 COM(2022) 624 final.

12 Rådets beslut (EU) 2020/509 av den 3 april 2020 om förekomsten av ett alltför stort underskott i Rumänien (EUT L 110, 8.4.2020, s. 58).

13 Rådets rekommendation av den 3 april 2020 i syfte att få situationen med ett alltför stort offentligt underskott att upphöra i Rumänien (EUT C 116, 8.4.2020, s. 1).

Rumänien[14] för att senast 2024 få slut på det alltför stora underskottet. Rumänien bör nå ett mål för det offentliga underskottet på 8,0 % av BNP 2021, 6,2 % av BNP 2022, 4,4 % av BNP 2023 och 2,9 % av BNP 2024, vilket är förenligt med en nominell ökning i de primära offentliga nettoutgifterna på 3,4 % 2021, 1,3 % 2022, 0,9 % 2023 och 0,0 % 2024. Detta motsvarar en årlig strukturell anpassning på 0,7 % av BNP 2021, 1,8 % 2022, 1,7 % 2023 och 1,5 % 2024. Förfarandet har hållits vilande sedan hösten 2021 efter det att kommissionen gjort en bedömning av effektiva åtgärder.

(13) Enligt uppgifter som validerats av Eurostat uppgick Rumäniens offentliga underskott 2021 till 7,1 % av BNP, medan den offentliga bruttoskulden uppgick till 48,8 % av BNP. Detta är i linje med 2021 års nominella underskottsmål i enlighet med rådets rekommendation. Anpassningen av det strukturella saldot för 2021 är 1,5 procentenheter av BNP, över rekommenderade 0,7 procentenheter.

(14) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna i 2022 års konvergensprogram är realistiskt för 2022 och gynnsamt därefter. Regeringen beräknar att BNP i fasta priser kommer att öka med 2,9 % under 2022 och med 4,4 % under 2023. Som jämförelse visar kommissionens vårprognos 2022 en lägre real BNP-tillväxt, 2,6 % 2022 och 3,6 % 2023. Skillnaderna beror främst på den höga inflationen som påverkar hushållens köpkraft, det försämrade förtroendet på grund av den internationella miljön och dess effekt på konsumtion och investeringar och på ett negativ bidrag från nettoexporten eftersom priset på energiprodukter förväntas fortsätta att stiga. I 2022 års konvergensprogram beräknar regeringen att det samlade underskottet kommer att minska till 6,2 % av BNP under 2022 och till 4,4 % 2023. Minskningen under 2022 återspeglar främst den starka tillväxten av BNP i löpande priser, en förväntad ökning av ändamålsenligheten i skatteuppbörden, en frysning av lönerna i större delen av den offentliga sektorn och planen att hålla nere ökningen av utgifter för varor och tjänster, socialt bistånd och andra transfereringar under tillväxttakten för BNP i löpande priser. Enligt konvergensprogrammet 2022 förväntas den offentliga skuldkvoten stiga från 49,4 % 2022 till 49,7 % under 2023. Utifrån de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum förutses i kommissionens vårprognos 2022 ett underskott i de offentliga finanserna 2022 och 2023 på 7,5 % respektive 6,3 % av BNP. Detta är mer än det underskott som förutsågs i 2022 års konvergensprogram, främst beroende på högre förväntade sociala utgifter och ränteutgifter, högre beräknad nettoeffekt av åtgärderna för att hantera den kraftiga ökningen av energipriserna, ett försiktigare antagande om förväntade ökningar av skatteuppbörden och bristen på specificerade finanspolitiska konsolideringsåtgärder på utgiftssidan i programmet. I kommissionens vårprognos 2022 förutses en högre offentlig skuldkvot, 50,9 % av BNP 2022 och 52,6 % 2023. Skillnaden beror främst på det högre förväntade underskottet.

Utifrån kommissionens vårprognos 2022 beräknas den potentiella produktionstillväxten på medellång sikt (10 års genomsnitt) till 3,6 %. Denna beräkning inkluderar dock inte effekten av de reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen, som kan stärka Rumäniens potentiella tillväxt.

(15) Under 2022 har regeringen fasat ut de flesta av de åtgärder som vidtogs i samband med covid-19-krisen, så de tillfälliga krisstödsåtgärderna förväntas minska från 1,1 % av BNP 2021 till 0,2 % av BNP 2022. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas

[14] Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Rumäniens konvergensprogram 2021, EUT C 304, 29.7.2021, s. 107.

av de åtgärder som vidtogs för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de höjda energipriserna, som i kommissionens vårprognos 2022 beräknas till 0,7 % av BNP 2022 och 0,1 % av BNP 2023[15]. De här åtgärderna består främst i pristak på detaljhandels- och grossistpriser på utgiftssidan och beskattning av energiproducenters extra förtjänster på intäktssidan. Andra åtgärder är bland annat ersättningssystem för hushållens och små och medelstora företags energi- och gasräkningar samt energibidrag till utsatta konsumenter. De har angetts vara tillfälliga. Om energipriserna förblir höga också under 2023 kan dock vissa av dessa åtgärder bli kvar. Vissa av åtgärderna är inte riktade, bland annat det allmänna pristaket på energipriser för hushåll. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas också av kostnaderna för att erbjuda tillfälligt skydd till fördrivna personer från Ukraina som i kommissionens vårprognos 2022 beräknas till 0,1 % av BNP under 2022 och 2023[16], liksom ökade kostnaderna för försvarsutgifter med 0,5 procentenheter av BNP under 2023.

(16) Det förväntade samlade underskottet för 2022 i kommissionens vårprognos 2022 är 1,3 procentenheter av BNP högre än det samlade underskott som rådet rekommenderade, medan justeringen av det strukturella saldot förutses till -0,2 procentenheter av BNP 2022, jämfört med rekommenderade 1,8 procentenheter av BNP. Detta kräver en noggrann analys utifrån utgiftsriktmärket. Under 2022 förväntas tillväxten av de primära nettoutgifterna (justerade efter engångsåtgärder och finanspolitiska åtgärder på intäktssidan) till 9,6 % i kommissionens vårprognos 2022, över rekommenderade 1,3 %. Den förväntade ökningen av aggregerade utgifter under 2022 beror främst på ökningen av de sociala utgifterna på grund av pensionsindexering och budgeterade sociala åtgärder och på budgetkostnader för åtgärder för att införa ett tak för energipriserna (netto av intäktsåtgärderna) och för att hantera strömmen av fördrivna personer från Ukraina. Ökningen av utgifterna för insatsförbrukning, som främst beror på hög förväntad konsumentprisinflation, spelar också in, om än i mindre utsträckning. Nettoutgiftsökningens avvikelse från rekommendationen går åt samma håll som avvikelsen för justeringen av det strukturella saldot, men med en större omfattning (2,7 procentenheter av BNP när det gäller nettoutgiftsökningen jämfört med 2,0 procentenheter av BNP när det gäller det strukturella saldot). Skillnaden kan delvis förklaras med den högre inkomstkvot som förutses för 2022 i kommissionens vårprognos 2022 jämfört med kommissionens vårprognos 2021 (0,9 procentenheter av BNP högre), vilket förbättrar det strukturella saldot men påverkar inte utgiftsriktmärket. Av denna noggranna analys framgår att Rumänien är i riskzonen för att inte kunna uppfylla sina finanspolitiska mål för 2022, vilka fastställdes i rådets rekommendation av den 18 juni 2021.

(17) Det förväntade samlade underskottet för 2023 i kommissionens vårprognos 2022 är 1,9 procentenheter av BNP högre än det samlade underskott som rådet rekommenderade, medan justeringen av det strukturella saldot förutses till 0,0 procentenheter av BNP 2022, jämfört med de rekommenderade 1,7 procentenheterna

---

15 Siffrorna motsvarar de årliga budgetkostnaderna för dessa åtgärder sedan hösten 2021, inbegripet löpande inkomster och utgifter liksom i förekommande fall åtgärder avseende kapitalutgifter.

16 Det totala antalet fördrivna personer från Ukraina till EU förväntas successivt öka till 6 miljoner till slutet av 2022, och den geografiska spridningen av dessa personer beräknas utifrån storleken på den diaspora som redan finns, den relativa befolkningen i den mottagande medlemsstaten och den faktiska spridningen av fördrivna personer från Ukraina inom EU i mars 2022. För budgetkostnader per person grundas beräkningarna på mikrosimuleringsmodellen Euromod från kommissionens gemensamma forskningscentrum, med beaktande av såväl kontantförmåner som människor kan vara berättigade till som naturaförmåner som utbildning och hälso- och sjukvård.

av BNP. Detta kräver en noggrann analys utifrån utgiftsriktmärket. Under 2023 förväntas tillväxten av de primära nettoutgifterna (justerade efter engångsåtgärder och finanspolitiska åtgärder på intäktssidan) till 1,7 % i kommissionens vårprognos 2022, vilket är över rekommenderade 0,9 % på grund av det inte finns några konkreta åtgärder för att uppnå målen. Av denna noggranna analys framgår att Rumänien är i riskzonen för att inte kunna uppfylla sina finanspolitiska mål för 2023, vilka fastställdes i rådets rekommendation av den 18 juni 2021. Med tanke på risken att de rekommenderade finanspolitiska målen 2022 och 2023 inte uppfylls, verkar det lämpligt att vidta ytterligare budgetåtgärder för att följa anpassningsbanan och uppnå korrigering av det alltför stora underskottet till 2024.

(18) I 2022 års konvergensprogram förväntas underskottet i de offentliga finanserna successivt minska till 2,95 % av BNP under 2024 och till 2,9 % 2025. Det offentliga underskottet beräknas därmed gå ner till en nivå under 3 % av BNP 2024. Konsolideringen av de offentliga finanserna förväntas främst ske på budgetens utgiftssida. Ingen information ges dock om de planerade underliggande konsolideringsåtgärderna. Enligt programmet förväntas den offentliga skuldkvoten stabiliseras till 2025, närmare bestämt med en minskning till 49,4 % 2024 och till 48,9 % 2025. Utifrån kommissionens analys verkar riskerna för skuldhållbarheten vara höga på medellång sikt.

(19) I enlighet med artikel 19.3 b och kriterium 2.2 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som ska vara genomförda senast 2026. De ska bidra till att åtgärda alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Rumänien från rådet i den europeiska planeringsterminen 2019 och 2020, förutom alla landsspecifika rekommendationer som hade utfärdats fram till den dag då planen antogs. Framför allt ingår i planen en fullständig digitalisering av skatteförvaltningen och en successiv utfasning av alltför stora skatteincitament i syfte att förbättra kvaliteten och hållbarheten i de offentliga finanserna. Planen bidrar också till att säkerställa hållbarhet och rättvisa i det offentliga pensionssystemet. Sjukvårdsreformer, åtföljda av investeringar i digitalisering, förväntas förbättra tillgången till hälso- och sjukvården liksom dess kostnadseffektivitet och resiliens. Evidensbaserat beslutsfattande, långsiktig planering och offentliga samråd, liksom åtgärder i syfte att förbättra den offentliga upphandlingsprocessen förväntas bidra till att förbättra kvaliteten och ändamålsenligheten i den offentliga förvaltningen och på så sätt leda till ett bättre utnyttjande av EU-medel. Genom att stärka oberoendet och öka effektiviteten i domstolsväsendet, förbättra tillgången till rättslig prövning och intensifiera kampen mot korruption, syftar planen till att åtgärda de främsta problemen vad gäller rättsstatsprincipen i Rumänien i enlighet med relevant rättstillämpning i Europeiska unionens domstol, och beakta rekommendationerna i rapporterna från samarbets- och kontrollmekanismen, rapporterna från Gruppen av stater mot korruption (Greco), yttrandena från Venedigkommissionen och rapporterna om rättsstatsprincipen. Viktiga reformer av fastställande av minimilöner och minimiinkomst, av stärkt bolagsstyrning av statsägda företag och av den sociala dialogen åtgärdar också tidigare landsspecifika landsrekommendationer. Genom planen inrättas också ett enhetligt och inkluderande förskole- och barnomsorgssystem av hög kvalitet åtföljt av investeringar i barnomsorg. Planen främjar hållbara och digitala investeringar och stöder forsknings- och utvecklingsverksamhet. Viktiga reformer och investeringar i utfasning av fossila bränslen, inrättande av statliga molntjänster och införande av det elektroniska id-kortet bidrar till att stödja den gröna och den digitala omställningen.

(20) Genomförandet av Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till ytterligare framsteg avseende den gröna och den digitala omställningen. Åtgärder som stöder klimatmålen i Rumänien står för 41 % av planens totala tilldelning, medan åtgärder som stöder de digitala målen står för 21 % av planens totala tilldelning. Det fullständiga genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen, i enlighet med relevanta delmål och mål, kommer att bidra till att Rumänien snabbt kan återhämta sig från konsekvenserna av covid-19-krisen, samtidigt som landets resiliens stärks. Det systematiska deltagandet av arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortfarande viktigt för att genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen ska lyckas, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför planen, och för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan.

(21) Rumänien har lämnat in de sammanhållningspolitiska programdokumenten[17], den 14 april 2022 för partnerskapsavtalet och den 6 maj 2022 för sitt första program. I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 ska Rumänien beakta de relevanta landsspecifika rekommendationerna i programplaneringen av de sammanhållningspolitiska fonderna 2021–2027. Detta är en förutsättning för att förbättra ändamålsenligheten och maximera mervärdet av det ekonomiska stöd som ska erhållas från de sammanhållningspolitiska fonderna, samtidigt som samordning, komplementaritet och enhetlighet mellan dessa fonder och andra unionsinstrument och fonder främjas. För att faciliteten för återhämtning och resiliens och de sammanhållningspolitiska programmen ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt krävs också att investeringshinder avlägsnas till stöd för den gröna och den digitala omställningen och en balanserad territoriell utveckling.

(22) Inom ramen för det mandat som EU:s stats- och regeringschefer gav i Versaillesförklaringen syftar RePowerEU till att så snart som möjligt fasa ut Europeiska Unionens beroende av import av fossila bränslen från Ryssland. I detta syfte fastställs de lämpligaste projekten, investeringarna och reformerna på nationell och regional nivå och på EU-nivå i dialog med medlemsstaterna. Målet med dessa åtgärder är att minska det totala beroendet av fossila bränslen och flytta importen av fossilt bränsle från Ryssland.

(23) Enligt uppgifter från 2020 bygger Rumäniens energimix i hög grad på fossila bränslen. Olja och gas utgör cirka 30 % vardera medan kol står för ytterligare 10 %. Rumänien producerar ungefär 80 % av sin gasförbrukning, medan resten kommer från Ryssland (i hela EU står i allmänhet gasimporten för den mesta förbrukningen och i genomsnitt 44 % av importen från Ryssland). När det gäller råolja utgör importen från Ryssland 32 % av den totala importen, jämfört med ett EU-genomsnitt på 26 %[18]. Rumänien har åtagit sig att fasa ut kol till 2032. För att detta ambitiösa mål ska kunna uppnås omfattar den rumänska återhämtnings- och resiliensplanen, och andra EU-fonder som moderniseringsfonden, betydande investeringar för att främja utfasningen av fossila bränslen genom installation av ny förnybar energikapacitet. Den gröna omställningen och den stora förväntade ökningen av energiförbrukningen kommer att kräva betydande uppgraderingar av överföringsnäten och ett påskyndande av införandet av grön infrastruktur. Det kommer att kräva ett förbättrat regelverk och större

[17] Förordning (EU) 2021/1060 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

[18] Eurostat (2020), andelen import från Ryssland av den totala importen. När det gäller genomsnittet för EU-27 baseras den totala importen på import från länder utanför EU-27. För Rumänien omfattar den totala importen handel inom EU. Råolja omfattar inte raffinerade oljeprodukter.

investeringar, och konsumenterna måste få möjlighet att aktivt delta, individuellt eller kollektivt, i energigemenskaper på elmarknaden. En tidigareläggning av investeringar i infrastruktur som lagring, och sammanlänkningar av gas- och elnät med grannländer skulle kunna öka diversifieringen av energiförsörjningen, marknadsstabiliteten och anpassningsförmågan till regionala variationer. Detta ska betraktas mot bakgrund av såväl Rysslands invasion av Ukraina som en minskning av importberoendet, eftersom energisystemet fortfarande är starkt beroende av fossila bränslen. Dessutom erbjuder de offshoregasfält som upptäckts i Svarta havet en viktig möjlighet för Rumänien att öka sitt energioberoende och i betydande grad stödja angränsande medlemsstater så att de kan minska sitt beroende av import av rysk naturgas. Investeringar i ny infrastruktur och nya nät för gas rekommenderas för att landet där det är möjligt ska vara framtidssäkrat, vilket kan underlätta den långsiktiga hållbarheten genom att infrastruktur och nät senare kan anpassas till hållbara bränslen. Dessutom erbjuder de offshoregasfält som upptäckts i Svarta havet en viktig möjlighet för Rumänien att öka sitt energioberoende och i betydande grad stödja angränsande medlemsstater så att de kan minska sitt beroende av import av rysk naturgas. Samtidigt planeras i den rumänska återhämtnings- och resiliensplanen 3 miljarder euro till energieffektivitetsåtgärder i offentliga och privata bostadshus och inom industrin. Efter den här första renoveringsvågen blir det nödvändigt att gå vidare för att minska energiförbrukningen och beroendet av fossila bränslen, eftersom återhämtnings- och resiliensplanen inte täcker hela byggnadsbeståndet. Rumänien måste ytterligare förbättra den politiska ramen för att påskynda renoveringen av byggnader. Ytterligare höjda ambitioner för att minska utsläppen av växthusgaser och öka andelen förnybar energi och energieffektiviteten kommer att behövas om man ska uppnå målen i 55 %-paketet.

(24) Även om den påskyndade omställningen till klimatneutralitet och utfasningen av fossila bränslen kommer att orsaka betydande omstruktureringskostnader inom många sektorer, kan Rumänien för att minska de sociotekniska effekterna av omställningen i de regioner som påverkas mest, utnyttja mekanismen för en rättvis omställning inom ramen för sammanhållningspolitiken. Dessutom kan Rumänien använda Europeiska socialfonden+ för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och stärka den sociala sammanhållningen.

(25) Rådet har granskat Rumäniens konvergensprogram för 2022 och dess yttrande[19] återspeglas i framför allt i rekommendation 1 nedan.

(26) Mot bakgrund av kommissionens fördjupade granskning och denna bedömning har rådet granskat det nationella reformprogrammet för 2022 och konvergensprogrammet för samma år. Dess rekommendationer enligt artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011 återspeglas i rekommendationerna 1, 2 och 3 nedan. Finanspolitiken som avses i rekommendation 1 bidrar bland annat till att åtgärda obalanser kopplade till det stora och ihållande underskottet i bytesbalansen eftersom bättre offentliga finanser kommer att bidra till att minska de stora externa finansieringsbehoven i Rumäniens ekonomi som helhet. Politiken som avses i rekommendation 2 bidrar bland annat till att motverka sårbarheter kopplade till konkurrenskraft. Politiken som avses i rekommendation 3 bidrar bland annat till att motverka sårbarheter kopplade till betalningsbalansen på längre sikt.

[19] .

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Rumänien att 2022 och 2023 vidta följande åtgärder:

1. Bedriva en finanspolitik i enlighet med rådets rekommendation av den 18 juni 2021 i syfte att få situationen med ett alltför stort offentligt underskott att upphöra i Rumänien.

2. Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 3 november 2021. Snabbt avsluta förhandlingarna med kommissionen om de sammanhållningspolitiska programdokumenten för 2021–2027 i syfte att påbörja genomförandet av dem.

3. Minska det totala beroendet av fossila bränslen. Underlätta en ytterligare utvidgning av hållbar energiproduktion genom att påskynda utvecklingen av förnybar energi, uppgradera överföringsnäten för energi och öka sammanlänkningen med angränsande medlemsstater. Öka takten och ambitionen för renoveringar för att öka energieffektiviteten i byggnadsbeståndet.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar*
*Ordförande*